

ชื่อเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนบ้านสนาม
อำเภอวาปีปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ผู้วิจัย ทองพุด ประทุมไชย   ปริญา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)

กรรมการที่ปรึกษา   ผศ.ดร.วรวรรณ อุบลเลิศ   ประธานกรรมการ
   อาจารย์สุทัศน์ แก้วคำ   กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 2) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 3) ศึกษาผลการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และ 4) ศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 7 คน ประกอบด้วย ผู้วิจัย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครูที่เป็นหัวหน้ากลุ่มงาน 4 กลุ่มงาน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติม จำนวน 92 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน คณะครู จำนวน 13 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 70 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนบ้านสนาม อำเภอวาปีปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความร่วมมืออยู่ในระดับปานกลาง โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าด้านการบริหารงานทั่วไป มีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) รองลงมา คือด้านการบริหารงานวิชาการ มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) ด้านการบริหารงบประมาณ มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$) และด้านการบริหารงานบุคคล มีคะแนนเฉลี่ยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$)

2. ผลการดำเนินงานการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า ระยะที่ 1 ในทุก ๆ ด้าน จะเห็นได้ว่าผลของการพัฒนาสามารถใช้เป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้เป็นอย่างดี โดยผู้ปกครอง ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญต่อการให้ความร่วมมือพัฒนาคุณภาพการศึกษา และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการพัฒนาความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทั้ง 4 ด้าน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน มีปัญหา

- 1) เรื่องการมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการปฏิบัติงาน
- 2) การตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรม และ
- 3) การเสนอแนะโครงการ และกิจกรรมไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาให้เหมาะสม

4. ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่า สถานศึกษาคควรให้คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและพัฒนาการเรียนการสอน โดยกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาในด้านวิชาการให้ชัดเจนในแนวปฏิบัติ สถานศึกษาคควรให้คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการประเมินการดำเนินงานแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาเพื่อให้การใช้งบประมาณของสถานศึกษาเกิดประโยชน์สูงสุด

TITLE : The Participation of School and Community in Educational Management of Ban Sanam School, Wapeeprathum District, Maha Sarakham Province

AUTHOR : Thongpool Prathumchai   **DEGREE :** M.Ed. (Educational Administration)

ADVISORS : Asst. Prof. Dr. Worawan Ubonlert   Chairperson

Mr. Suthat Kaewkham   Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2015

ABSTRACT

The purpose of the research is to analyze the current condition and problems of the participation of school and community in educational management, 2 to investigate the level of the participation in educational management, 3 to assess the development of the participation of school and community in educational management, and to find some useful suggestions for the participation in educational management. The action research was divided into four phases: planning, doing, observation and reflection. The target population was one school director, two deputy school directors, and four heads of the school affairs. 92 informants consisted of nine members of the school committee, 13 teachers, and 70 students' parents. The instrument was a questionnaire.

Results of the research are as follows:

1. The findings showed that the current conditions and problems of the participation in educational management of Ban Sanarm school was at a moderate level. The four moderately rated items of the participation were general administration ($\bar{X} = 3.52$), academic management ($\bar{X} = 3.50$), financial management ($\bar{X} = 3.49$), and personnel management ($\bar{X} = 3.48$)

2. The findings indicated that the average score of the management after improving the participation in educational management was higher than that of phase 1. The results were used as the efficient strategies for improving the participation in educational management of school and community. The students' parents, teachers and school committee members

completely understood and realized the importance of the participation for improving the quality of education in school.

3. Regarding the problems of the participation in educational management, the findings showed that the school council members and students' parents were not provided the opportunity to participate in four main issues: improving a school curriculum, monitoring the financial management of school, building spirit for teachers and educational personnel and making an operational plan based on the school development plan

4. In conclusion, the study suggests that the school council members and students' parents should be provided the opportunity to participate in improving a school curriculum. The school council members and students' parents were not provided the opportunity to participate in monitoring the budget management , and the school council members and students' parents should be provided an opportunity to promote their school, and the school council members and students' parents should be provided the opportunity to participate in making the operational plan based on the development plan of school, and they should be provided an opportunity to propose activities and projects in the annual operational plan of school.